

**ВИСНОВОК
ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

від «23» січня 2015 р.

Назва законопроекту	Про внесення змін до деяких законів України у сфері поводження з побутовими відходами
Номер законопроекту	1742-1
Дата реєстрації	17.01.2015
Ініціатор законопроекту	Кодола О.М., Скуратовський С.І., Шинькович А.В. та ін.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/w ebproc4_1?pf3511=53622
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства
Інші комітети	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Комітет з питань економічної політики Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Комітет з питань промислової політики та підприємництва Комітет з питань бюджету Комітет з питань запобігання і протидії корупції Комітет з питань європейської інтеграції
Етапи проходження законопроекту	Надано для ознайомлення (20.01.2015)
Висновок Головного науково-експертного управління ВРУ	Відсутній
Висновок профільного Комітету ВРУ	Відсутній
Інші висновки	Відсутні
Корупційна небезпечність проекту (за 5-бальною шкалою)	2
Суспільна важливість проекту (за 5-бальною шкалою)	3
Висновок та рекомендації	Виявлено корупційні ризики. Врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання.

Виконавець: Роман Склярів, експерт Центру політичних студій та аналітики.

Перевірив: Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
1)	неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):	1
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	1
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
2)	колізії і вади законодавчої техніки;	1
	- колізії;	1
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	-
3)	прогалини в регулюванні:	2
	- прогалини в нормах матеріального права;	-
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	2
4)	неправильне визначення умов реалізації належного особи – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;	-
5)	неправдиві цілі прийняття законопроекту.	-
	Всього	4

Задекларована суть законопроекту

<i>Мета</i>	<i>Спосіб досягнення</i>
Комплексне врегулювання питання поводження з побутовими відходами, удосконалення механізмів державного регулювання у сфері поводження з побутовими відходами на основі директиви 2008/98/ЄС про відходи та скасування деяких директив, підвищення ефективності дії законів України у сфері поводження з побутовими відходами, усунення виявленої недосконалості правового регулювання у цій сфері.	Запровадження пріоритетності (першочерговості) послідовних операцій поводження з побутовими відходами, що дозволить створити нову галузь у сфері поводження з побутовими відходами, забезпечити надання послуг відповідної якості з їх вивезення, впровадити сучасні методи та технології збирання, транспортування, перероблення та екологічно безпечного захоронення перероблених відходів.

Яким чином може працювати корупційна схема (у т.ч. хто може одержати неправомірну вигоду, а хто може постраждати):

Законопроект містить ряд корупційних ризиків, пов'язаних із:

- недостатністю конкурсних процедур при визначенні суб'єкта господарювання виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами;

- правовою колізією щодо органу, до компетенції якого входить затвердження порядку визначення виконавця послуг з поводження з побутовими відходами;
- широтою дискреційних повноважень при визначенні економічно обґрунтованих інвестицій.

Ключові наслідки

Стаття Закону	Корупціогенний фактор	Наслідок
П. 55 ст. 26 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні»	Відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур. До виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить «визначення суб'єкта господарювання виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами». Водночас у чинній редакції йдеться про «визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами». Отже, вилучаються слова «на конкурсних засадах».	Незважаючи на те, що стосовно визначення виконавця деяких видів послуг (не для всіх) з поводження з побутовими відходами вимога конкурсної процедури далі по тексту є, вилучення її з цієї статті створює ризики корупційних зловживань відповідними посадовими особами сільських, селищних, міських рад при визначенні суб'єкта господарювання виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами, що може відбутись не на конкурсних засадах.
Пункти 18-20 ст. 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні»	Колізії і вади законодавчої техніки. У ч. 18 ст. 30 зазначається, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить <u>затвердження порядку</u> визначення виконавця послуг з <u>поводження з побутовими відходами</u> . Водночас, згідно із пунктами 19–20 цієї статті, до їхніх повноважень також належить «визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які здійснюють у межах певної території надання послуг з <u>вивезення</u> побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами у <u>порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України</u> » (ч. 19) та «визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють у межах певної території надання послуг з <u>перероблення та захоронення</u> побутових відходів у <u>порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України</u> » (ч. 20).	Враховуючи те, що змінами до ст. 1 Закону «Про відходи» «поводження з побутовими відходами» пропонується визначити як «збирання, перевезення, перероблення та видалення побутових відходів, включаючи контроль за цими операціями, нагляд за об'єктами перероблення та видалення», то у цьому випадку є очевидна суперечність між тим, хто має затверджувати порядок визначення виконавця послуг з поводження з побутовими відходами – органи місцевого самоврядування чи Кабінет Міністрів України, що створює передумови для корупційних ризиків.
Пункт 20 ст. 30 Закону «Про місцеве	Відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур. У п. 20 ст. 30 зазначається, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить «визначення суб'єктів господарювання, які	Відсутність вимоги щодо конкурсних засад створює ризики корупційних зловживань відповідними посадовими особами сільських, селищних, міських рад при

самоврядування в Україні»	здійснюють у межах певної території надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України». Про проведення конкурсу у цьому формулюванні не згадано, хоча визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, згідно з п. 19 здійснюється на конкурсних засадах.	визначенні суб'єктів господарювання, які здійснюють у межах певної території надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів.
Ст. 1 Закону «Про житлово-комунальні послуги»	Широта дискреційних повноважень. Економічно обґрунтовані інвестиції – це <i>підтверджені відповідними розрахунками та обґрунтуваннями</i> витрати на придбання, будівництво, модернізацію, реконструкцію об'єктів у сфері комунальних послуг, що включені до схваленої в установленому порядку інвестиційної програми суб'єкта господарювання.	Враховуючи те, що в законопроекті пропонується включати «інвестиційну складову» до розміру «економічно обґрунтованого тарифу», нечіткість поняття «економічно обґрунтовані інвестиції», зокрема, «відповідні розрахунки та обґрунтування», необхідні для визначення розміру інвестицій, надає можливість довільного підвищення тарифів на комунальні послуги, що несе у собі значні корупційні ризики.

Рекомендації: для усунення зазначених корупціогенних чинників необхідно:

- встановити конкурсні процедури при визначенні суб'єкта господарювання виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами;
- вирішити правову колізію щодо органу, до компетенції якого входить затвердження порядку визначення виконавця послуг з поводження з побутовими відходами;
- дати більш чітке визначення економічно обґрунтованим інвестиціям стосовно необхідних «розрахунків та обґрунтувань» на придбання, будівництво, модернізацію, реконструкцію об'єктів у сфері комунальних послуг, для прикладу, вказавши, що витрати на це мають бути не вищі середньоринкових.